

Praha 23. 8. 2007

40

Nemocnice v České republice v 1. pololetí 2007

Hospitals in the Czech Republic in the 1st half of 2007

Souhrn

Koncem 1. pololetí 2007 bylo v České republice evidováno 193 nemocnic s 63 954 lůžky (z toho 2 164 lůžek pro novorozence, 6 612 lůžek ošetrovatelských). Od konce roku 2006 klesl lůžkový fond nemocnic o 0,3% (pokles o 220 lůžek, z toho 117 akutních), personální zajištění lůžek se dlouhodobě výrazněji nemění. Každé nemocniční lůžko bylo v 1. pololetí letošního roku v průměru využíváno pacienty 137 dní ze 181 dní v pololetí celkem. Ve srovnání se stejným obdobím loňského roku kleslo průměrné využití nemocničních lůžek jen o 1 den, ošetrovací doba klesla o 0,2 dne.

Summary

By the end of the 1st half of 2007 there were 193 hospitals in the CR, with 63 954 beds (of that 2 164 newborns' cots and 6 612 nursing care beds). From the end of 2006 the hospital bed capacity diminished by 0.3 % (i.e., by 220 beds, of that 117 acute beds). The numbers of personnel in bed care do not markedly change in long terms. On the average each bed was occupied by patients in this period for 137.8 days out of the total of 181 in this period. This was less by 1 days than in the 1st half of 2006. The average length of stay decreased by 0.2 day.

V České republice bylo k 30. 6. 2007 evidováno 193 nemocnic s 63 954 lůžky (3,4 % lůžek novorozeneckých, 10,3 % ošetrovatelských a 86,3 % lůžek akutní péče). Lůžkový fond fakultních nemocnic (11 zařízení, 16 206 lůžek) představuje více než 25 % z celkového počtu nemocničních lůžek, nemocnic následné péče (27 zařízení, 2 328 lůžek) necelé 4 %. Proti konci roku 2006 ubylo jen 220 lůžek, z toho 117 lůžek akutní péče, 90 ošetrovatelské následné péče.

Nemocnice	2006	1. pol. 2007	Rozdíl (+ / -)
Lůžka akutní péče (bez lůžek novoroz.)	55 296	55 179	-117
Lůžka novorozenecká	2 176	2 163	-13
Lůžka následné péče	6 702	6 612	-90
Celkem	64 174	63 954	-220

Změny v průběhu 1. pololetí 2007:

1. Nárůst počtu nemocnic o 2 zařízení má jen organizační příčiny. Psychiatrické centrum Praha 8 (dříve vědecko-výzkumná základna) poskytuje jen akutní psychiatrickou péči, a proto bylo přeřazeno z psychiatrických léčeben do nemocnic akutní péče. Ze stejných

důvodů je od 1. 1. 2007 vykazována jako nemocnice i Kardiologie na Bulovce, s.r.o., Praha 8.

2. Také v 1. pololetí letošního roku pokračoval převod nemocnic na obchodní společnosti:

- Nemocnice Městec Králové a.s. (Středočeský kraj, okres Nymburk, dříve zřizovatel město, obec) - byla převedena na obchodní společnost od 1. 5. 2007.
- Nemocnice Český Krumlov a.s., nem. Jindřichův Hradec a.s., nem. Prachatice a.s., nem. Strakonice a.s., nem. Písek a.s., nem. Tábor a.s. (Jihočeský kraj, dříve zřizovatel kraj) - byly převedeny na obchodní společnosti od 1. 1. 2007.
- Nemocnice Vsetín a.s. (Zlínský kraj, dříve zřizovatel kraj) - byla převedena na obchodní společnost od 1. 5. 2007.

K 30. červnu letošního roku existovalo 42 nemocnic - obchodních společností se 100% podílem veřejného majetku, které byly do konce roku 2002 státní, od 1. ledna 2003 byly v souladu se zákonem č. 290/2002 Sb. převedeny jako nestátní příspěvkové organizace do kompetence krajů a v průběhu dalších let byly převedeny na obchodní společnosti, jejichž jediným akcionářem (společníkem) je kraj (město). Tato zařízení měla koncem pololetí celkem 14 560 lůžek, což představuje téměř 23 % z lůžkového fondu nemocnic celkem.

Rozdělíme-li současných 193 nemocnic do skupin podle zřizovatele pak:

- 20 zařízení je státních, přímo řízených Ministerstvem zdravotnictví (28 % všech nemocničních lůžek),
- 40 zařízení je nestátních, spravovaných krajem (28 % všech lůžek),
- 21 zařízení je nestátních, spravovaných městem nebo obcí (7 % všech lůžek),
- 107 zařízení je nestátních, jejich zřizovatelem je fyzická nebo právnická osoba (35 % všech lůžek).

Do toho počtu je zahrnuto i 42 nemocnic - obchodních společností se 100 % podílem veřejného (krajského nebo obecního) majetku. Jejich podíl na lůžkovém fondu poslední jmenované skupiny je 65 %.

- Nemocnice mimo rezort zdravotnictví (obrana, spravedlnost - 5 zařízení) mají dohromady 1 409 lůžek, což představuje jen 2 % ze všech nemocničních lůžek.

Rozdělíme-li nemocnice ČR podle velikosti lůžkového fondu, pak:

- do skupiny nemocnic s méně než 50 lůžky spadá 22 zařízení, (převážně obchodních společností),
- více než 1 000 lůžek má 12 nemocnic (z toho 10 fakultních).

Personální zajištění nemocničních lůžek se dlouhodobě nemění, přetrvává však problém nerovnoměrného rozložení ošetřujícího personálu do oddělení podle oborů, které ne vždy odpovídá potřebám.

Využití celkové lůžkové kapacity nemocnic pokleslo proti pololetí loňského roku o 1,2 dne na 136,6 dne (počítáno z maximální lůžkové kapacity, včetně dnů vyřazení lůžek z provozu), průměrná doba pobytu pacienta na lůžku se zkrátila o 0,2 dne na 7,6 dne. Výrazný nárůst využití zaznamenala v důsledku rostoucího počtu rodících se dětí jen lůžka novorozenecká (+8,6 dne). Využití ošetřovatelských lůžek pokleslo o 0,5 dne, využití akutních lůžek se snížilo o 1,7 dne. Ošetřovací doba poklesla výrazněji jen na lůžkách ošetřovatelské následné péče (-0,9 dne).

Lůžka	Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity		Využití lůžek v % skutečné lůžkové kapacity		Průměrná ošetrovací doba	
	1. pol. 2006	1. pol. 2007	1. pol. 2006	1. pol. 2007	1. pol. 2006	1. pol. 2007
Lůžka akutní péče (bez lůžek novoroz.)	135,2	133,5	78,2	77,7	7,0	6,9
Lůžka novorozenecká	137,7	146,3	77,7	83,1	5,5	5,4
Lůžka následné péče	160,0	159,5	91,2	90,4	43,7	42,8
Celkem	137,8	136,6	79,6	79,3	7,8	7,6

V členění podle zřizovatele odpovídá nejvyšší využití skutečné lůžkové kapacity (tj. bez dnů vyřazení lůžek z provozu) nemocnicím přímo řízeným (80,8 %) a nemocnicím spravovaným krajem (80,7 %).

Nejnižší využití skutečné lůžkové kapacity v % vykázaly (s výjimkou zařízení spravovaných ostatními centrálními orgány¹) nestátní nemocnice - zřizovatel církev nebo jiná právnická osoba (77,3 %). Tato zařízení sice vykazují nejvyšší podíl lůžek ošetrovatelské následné péče (více než 16 %), které nemají rozhodně nouzi o pacienty (využití ošetrovatelských lůžek v těchto zařízeních je 91,1 %), ale jejich lůžka akutní péče jsou využita jen na 74,5 % a lůžka vykazují nejkratší ošetrovací dobu.

Podle velikosti lůžkového fondu odpovídá dlouhodobě nejvyšší využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity (148,4 dní z pololetí) i v % skutečné lůžkové kapacity (83,3 %) malým nemocnicím s méně než 100 lůžek. Tato zařízení mají téměř polovinu lůžek vyčleněných pro ošetrovatelskou péči.

Měřeno počtem ošetrovacích dnů je 31 % akutní nemocniční lůžkové péče poskytováno v zařízeních přímo řízených MZ, více než 28 % v krajských nemocnicích, 7 % v nemocnicích měst nebo obcí a 31 % v privátních zařízeních. Tomu odpovídá i objem akutního lůžkového fondu v těchto skupinách a zhruba ve stejném poměru jsou rozděleny i počty hospitalizovaných pacientů.

Zařízení ostatních rezortů poskytují jen zhruba 2 % nemocniční lůžkové péče.

V souladu s přijetím zákona o sociálních službách (zákon č. 108/2006 Sb.) bylo již v 1. pololetí letošního roku v lůžkových zařízeních (v nemocnicích i odborných léčebných ústavech) vyčleněno 424 lůžek pro poskytování sociální pobytové služby. Tato lůžka přijala ve sledovaném období k pobytové sociální péči již 628 klientů.

Závěr:

Také 1. pololetí letošního roku naznačuje pokračování poklesu hospitalizací a ošetrovacích dnů na akutních nemocničních lůžkách. V důsledku toho klesá i využití akutních nemocničních lůžek. V 1. polovině letošního roku se snížilo ve srovnání se stejným obdobím minulého roku i využití lůžek ošetrovatelských.

Již třetím rokem výrazně roste využití novorozeneckých lůžek v důsledku zvýšené porodnosti u silných ročníků narozených v polovině 70. let minulého století. Z tohoto důvodu také poslední 3 roky neklesá lůžková kapacita novorozeneckých úseků.

Vypracovala: Mgr. Jana Tvrďá

¹ Ministerstvo obrany a Ministerstvo spravedlnosti

Lůžkový fond nemocnic v ČR v 1. pololetí 2007

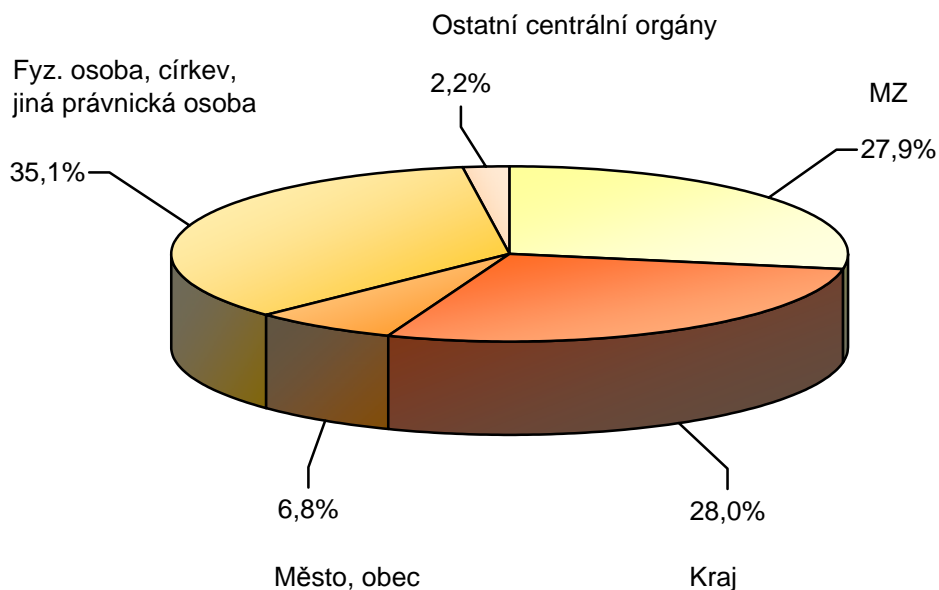
rezorty celkem

Oddělení	Lékaři	Lůžka	Hospitali- zování	Ošetřovací dny	Využití lůžek	Ošetř. doba
Interní	1 499,93	11 593	215 268	1 660 400	143,2	7,7
Kardiologie	194,11	839	26 364	114 851	137,2	4,4
Revmatologie	13,66	103	842	15 257	148,1	18,1
Diabetologie	16,65	56	909	8 458	151,0	9,3
Gastroenterologie	35,39	164	3 676	24 144	147,2	6,6
Klinická farmakologie	4,80	27	570	4 062	150,4	7,1
Geriatric	35,43	393	3 258	56 763	144,4	17,4
Infekční	134,73	1 636	22 682	154 636	95,0	6,8
Tbc a respiračních nemocí	183,84	1 576	21 206	212 918	135,1	10,0
Neurologická	475,56	3 206	55 780	443 995	138,4	8,0
Psychiatrická	147,11	1 471	9 882	203 647	138,4	20,6
Nemoci z povolání ¹⁾	6,84	48	716	5 284	110,1	7,4
Dětská vč. novoroz. úseků	615,16	4 929	142 013	644 418	130,4	4,5
Gynekologická vč. novoroz. úseků	768,60	5 883	164 713	741 723	126,1	4,5
Samost. novoroz. úseky	125,25	817	19 136	130 200	159,4	6,8
Chirurgická	1 333,34	9 417	202 429	1 260 213	133,8	6,2
Hrudní chirurgie	4,00	17	412	2 722	160,1	6,6
Cévní chirurgie	19,50	79	1 655	12 189	154,3	7,4
Neurochirurgická	149,05	676	14 582	102 186	151,4	7,0
Plastická chirurgie	48,35	309	7 132	36 101	116,8	5,1
Kardiochirurgická	232,16	642	8 697	83 080	129,4	9,6
Traumatologická	132,24	699	17 103	101 856	145,7	6,0
AR	662,09	847	16 449	120 832	142,7	7,3
Ortopedická	445,41	2 775	61 218	390 442	141,2	6,4
Urologická	251,11	1 677	43 986	223 865	133,4	5,1
Ušní, nosní, krční	282,28	1 707	49 002	204 437	119,6	4,2
Foniatrická	2,30	20	340	2 530	126,5	7,4
Oftalmologická	205,81	1 214	36 009	115 564	95,2	3,2
Stomatologická	24,29	158	3 350	15 502	98,1	4,6
Dermatovenerologická	121,38	954	10 942	129 020	134,7	11,8
Klinická onkologie	67,77	333	5 652	36 016	105,5	6,4
Radiační onkologie	99,09	1 120	13 800	147 521	131,6	10,7
Nefrologická	18,40	106	2 637	15 755	148,6	6,0
Klinická hematologie	49,45	180	2 433	27 640	153,6	11,4
Protetická	0,50	30	120	2 209	73,6	18,4
Rehabilitační	127,09	1 425	14 041	215 151	151,0	15,3
Nukleární medicíny	11,90	114	1 579	13 106	115,0	8,3
Léčby popálenin	32,50	153	1 352	19 040	124,4	14,1
Intenzivní péče ²⁾	83,67	265	10 184	37 506	141,5	3,7
Ošetrovatelská péče	258,44	6 239	21 075	997 004	159,5	47,3
Maxilofaciální chirurgie	11,07	57	1 134	7 563	132,7	6,7
Celkem	8 930,25	63 954	1 146 066	8 739 806	136,6	7,6

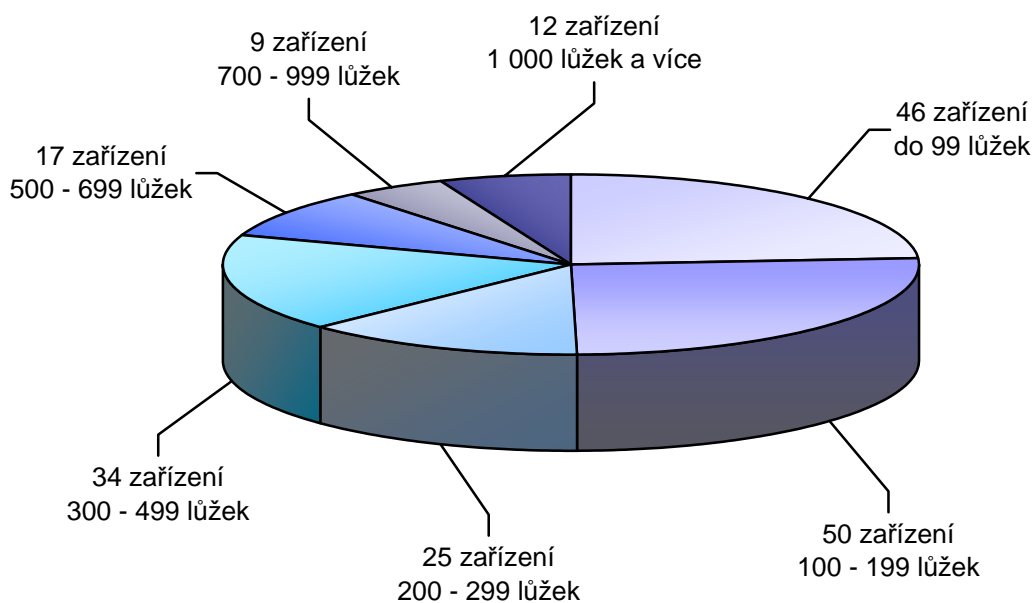
¹⁾ vč. odd. pracovního lékařství

²⁾ jen samostatná oddělení

Rozdělení lůžkového fondu nemocnic podle zřizovatele v 1. pololetí 2007

Počet nemocnic ve skupinách podle velikosti lůžkového fondu v 1. pololetí 2007

Využití lůžkového fondu nemocnic ČR v 1. pololetí 2007

podle velikosti lůžkového fondu

Zařízení s počtem lůžek	Počet zařízení	Ošetřovací dny	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetřovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu	Lůžka celkem	z toho lůžka ošetřovatelské následné péče
do 99	46	343 039	148,4	83,3	12,7	2,5	2 311	1 107
100 - 199	50	1 051 234	142,1	80,4	10,3	2,5	7 386	2 595
200 - 299	25	839 218	141,1	80,4	7,5	1,8	5 948	629
300 - 499	34	1 827 108	136,9	78,9	6,9	1,8	13 348	875
500 - 699	17	1 266 189	132,2	77,0	6,8	2,0	9 573	628
700 - 999	9	1 056 768	138,1	79,6	7,8	2,0	7 651	609
1 000 +	12	2 356 250	132,8	79,3	7,5	1,9	17 737	169
Celkem	193	8 739 806	136,6	79,3	7,6	2,0	63 954	6 612

podle zřizovatele

Zřizovatel	Počet zařízení	Ošetřovací dny	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetřovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu	Lůžka celkem	z toho lůžka ošetřovatelské následné péče
MZ	20	2 431 414	136,5	80,8	7,7	1,8	17 813	254
Kraj	40	2 498 751	139,7	80,7	7,4	1,8	17 885	2 042
Město, obec	21	621 316	141,9	80,1	8,3	2,1	4 379	589
Fyzická osoba, církev, jiná práv. osoba	107	3 011 616	133,9	77,3	7,6	2,2	22 468	3 685
Ostatní centrální orgány	5	176 709	125,4	72,5	9,8	3,7	1 409	42
Celkem	193	8 739 806	136,6	79,3	7,6	2,0	63 954	6 612

podle druhu poskytované péče

Druh péče	Počet lůžek	Ošetřovací dny	Využití lůžek ve dnech	Využití lůžek v %	Průměrná ošetřovací doba	Prostoj lůžka schopného provozu
Autní péče (bez lůžek novoroz.)	55 179	7 366 784	133,5	77,7	6,9	2,0
Lůžka novorozenecká	2 163	316 549	146,3	83,1	5,4	1,1
Ošetřovatelská následná péče	6 612	1 056 473	159,5	90,4	42,8	4,6
Celkem	63 954	8 739 806	136,6	79,3	7,6	2,0

Využití lůžkového fondu nemocnic v 1. pololetí 2007

podle zřizovatele a druhu poskytované péče

Zřizovatel	Akutní péče (vč. lůžek novoroz.)			Ošetrovatelská následná péče		
	využití lůžek ve dnech	využití lůžek v %	prům. ošetř. doba	využití lůžek ve dnech	využití lůžek v %	prům. ošetř. doba
MZ	135,9	80,5	7,5	174,1	98,4	47,8
Kraj	138,2	79,8	6,6	151,6	88,4	43,2
Město, obec	138,8	78,6	7,2	162,0	89,5	50,7
Fyzická osoba, církev, jiná práv. osoba	128,2	74,5	6,3	162,8	91,1	41,3
Ostatní centrální orgány	125,3	72,3	9,5	128,0	72,3	9,5
Celkem	134,0	78,0	6,8	159,5	90,4	42,8

podle zřizovatele - následná péče

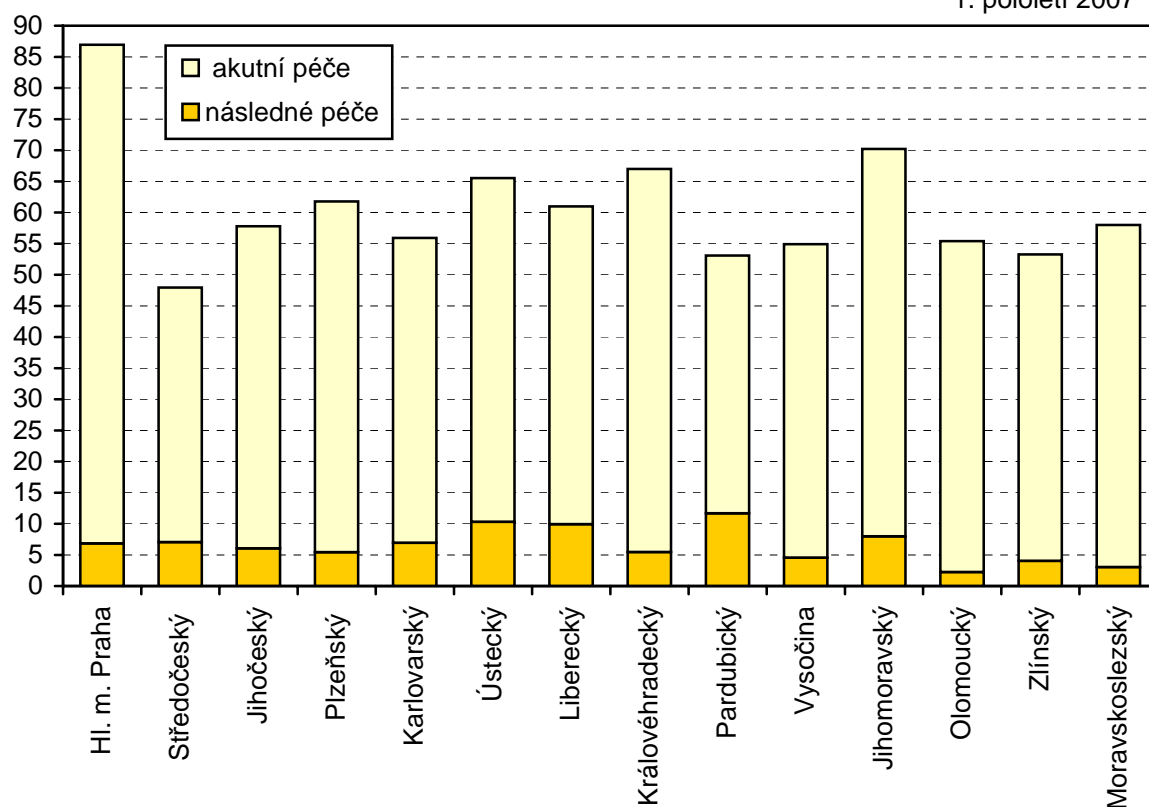
Zřizovatel	Podíl lůžek následné péče v %	Hospitalizovaní			Ošetrovací dny		
		absolutně	podíl v %	na 10 000 obyv.	absolutně	podíl v %	na 10 000 obyv.
MZ	3,8	925	3,7	0,9	44 222	4,2	42,9
Kraj	30,9	7 181	29,1	7,0	309 978	29,3	300,8
Město, obec	8,9	1 883	7,6	1,8	95 437	9,0	92,6
Fyzická osoba, církev, jiná práv. osoba	55,7	14 558	59,0	14,1	601 461	56,9	583,6
Ostatní centrální orgány	0,6	134	0,5	0,1	5 375	0,5	5,2
Celkem	100,0	24 681	100,0	23,9	1 056 473	100,0	1 025,0

podle zřizovatele - akutní péče

Zřizovatel	Podíl lůžek akutní péče v %	Hospitalizovaní			Ošetrovací dny		
		absolutně	podíl v %	na 10 000 obyv.	absolutně	podíl v %	na 10 000 obyv.
MZ	30,6	317 027	28,2	307,6	2 387 192	31,1	2 316,2
Kraj	27,6	333 595	29,6	323,7	2 188 773	28,5	2 123,6
Město, obec	6,6	73 279	6,5	71,1	525 879	6,8	510,2
Fyzická osoba, církev, jiná práv. osoba	32,8	384 136	34,1	372,7	2 410 155	31,4	2 338,4
Ostatní centrální orgány	2,4	17 985	1,6	17,4	171 334	2,2	166,2
Celkem	100,0	1 126 022	100,0	1 092,5	7 683 333	100,0	7 454,7

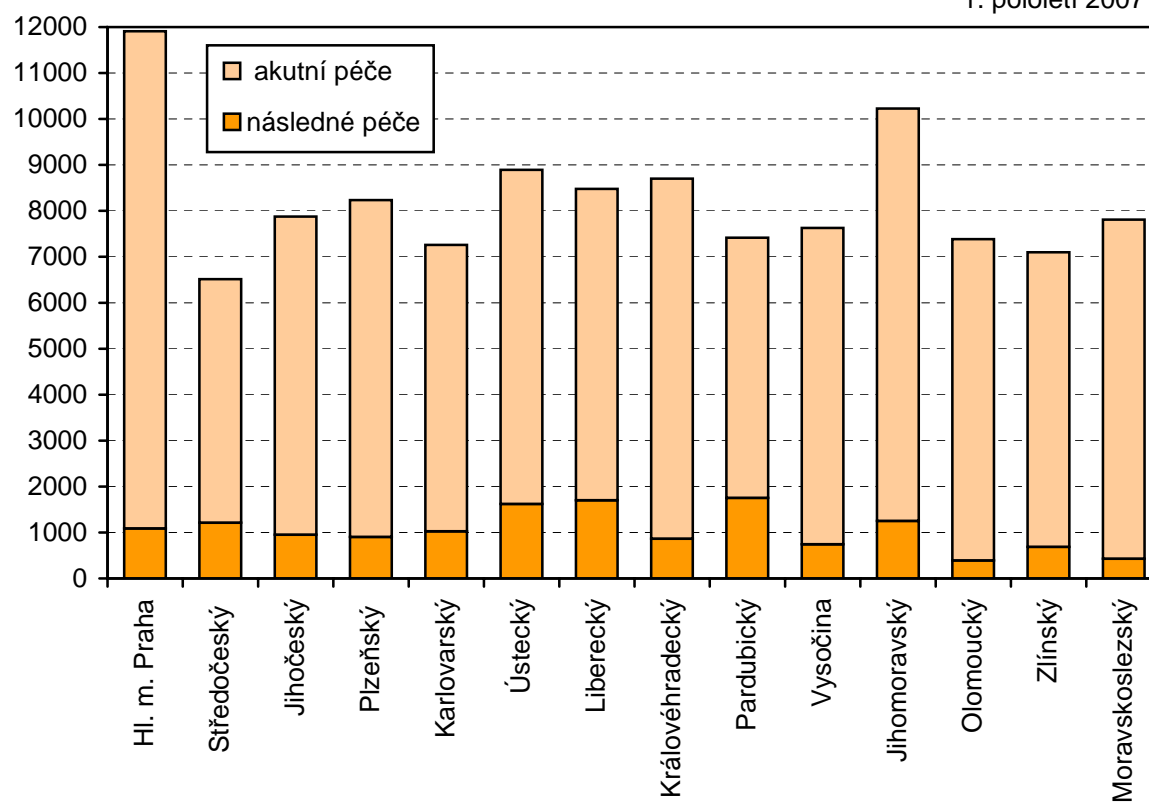
Lůžka v nemocnicích na 10 000 obyvatel

1. pololetí 2007

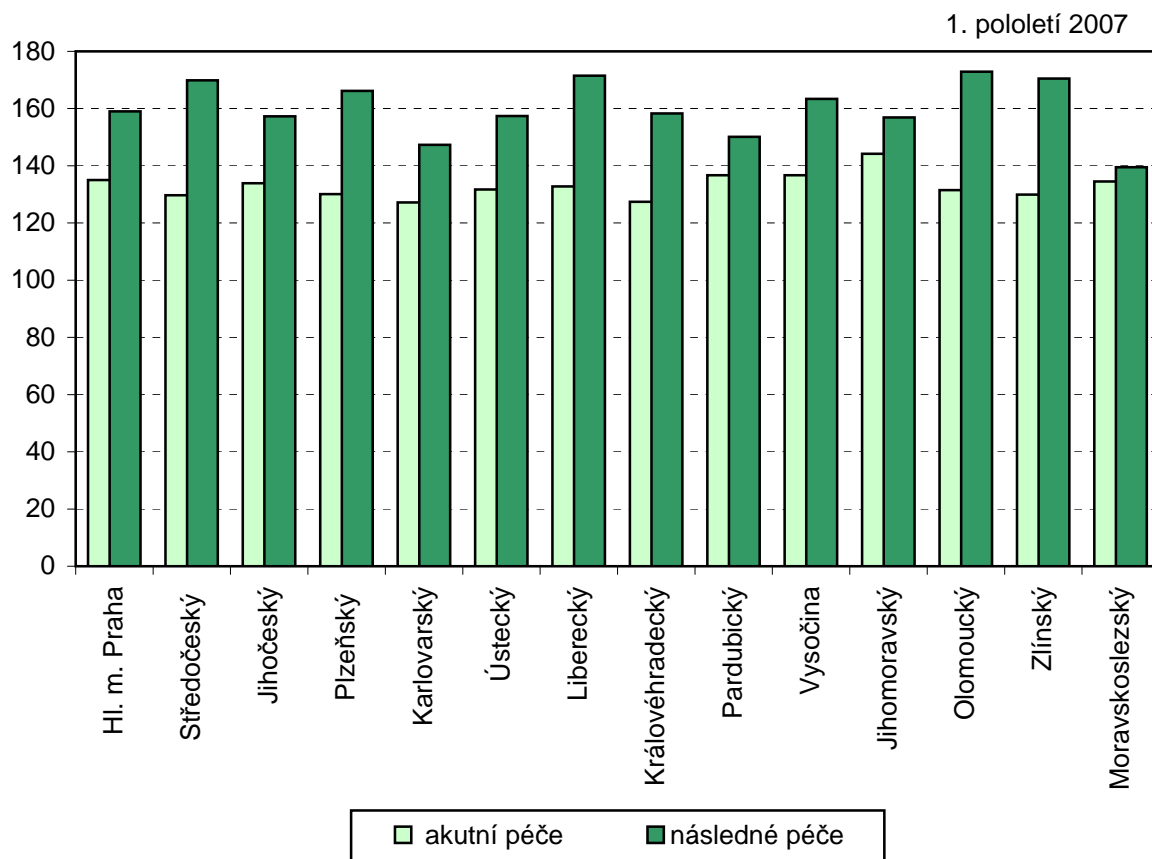

Ošetrovací dny v nemocnicích na 10 000 obyvatel

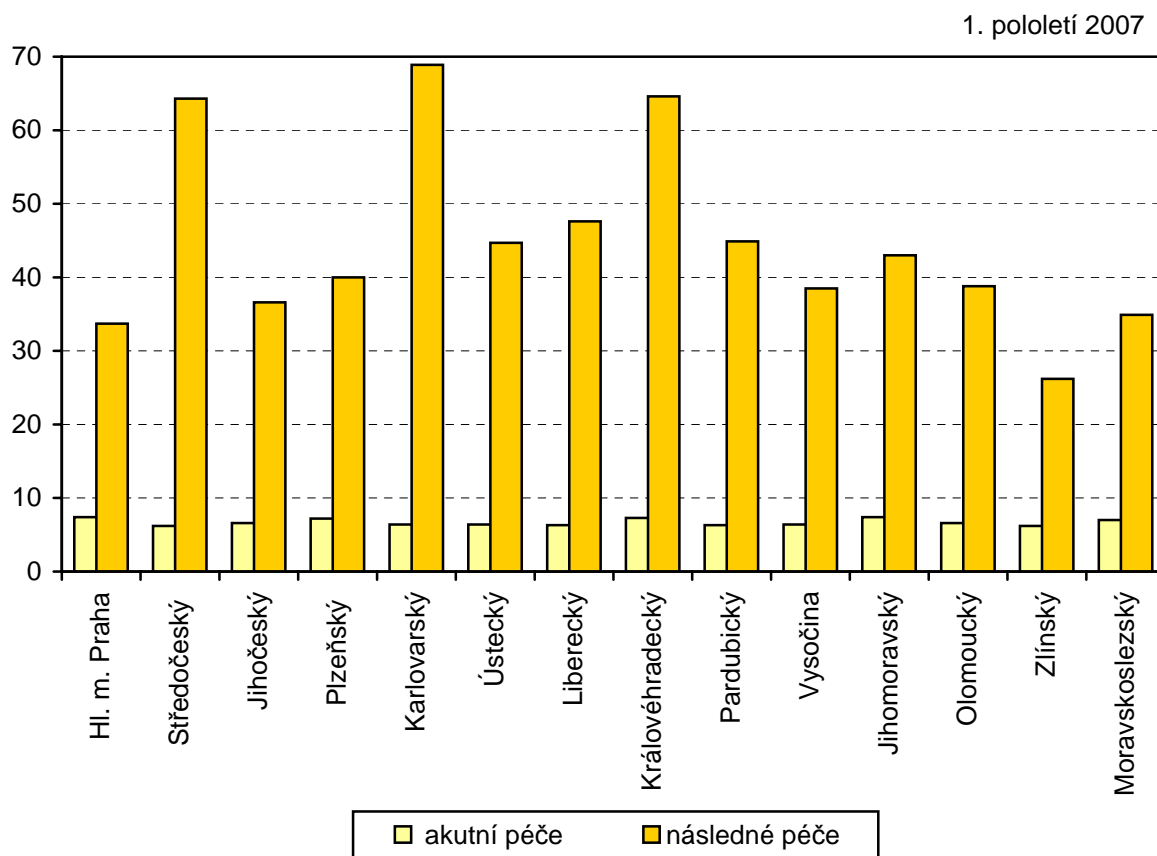
1. pololetí 2007

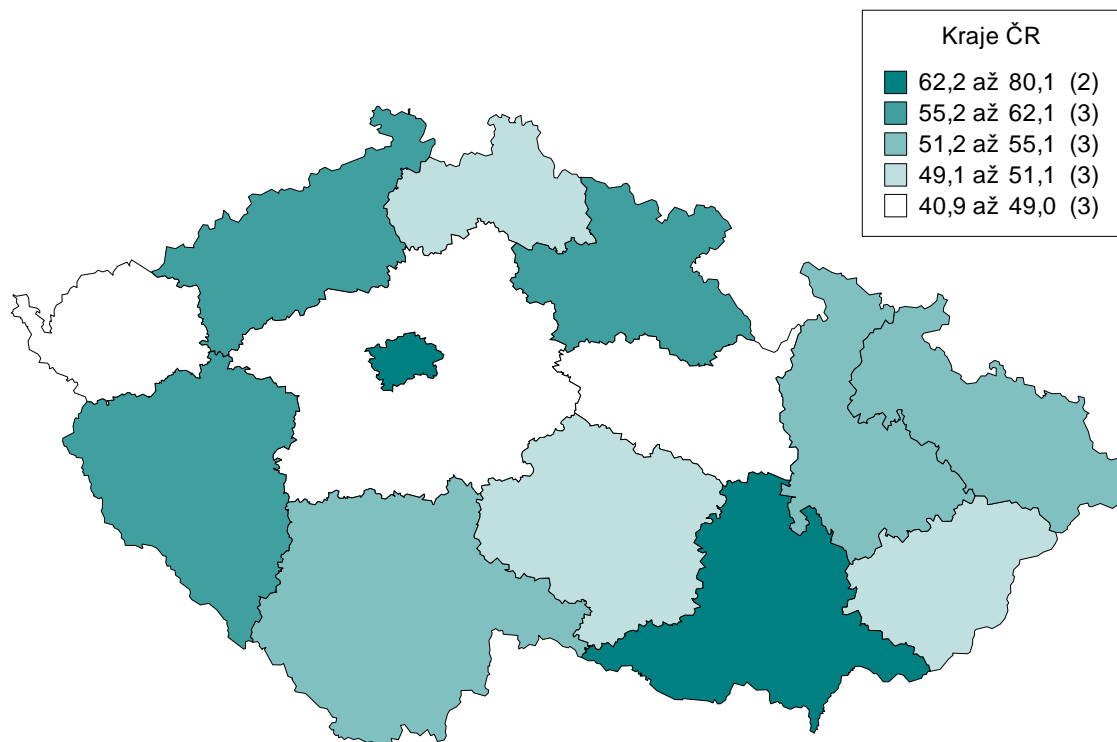
Využití nemocničních lůžek ve dnech

Průměrná ošetrovací doba na nemocničních lůžkách

Akutní lůžka v nemocnicích na 10 000 obyvatel k 30. 6. 2007

Hospitalizovaní na akutních lůžkách v nemocnicích na 10 000 obyvatel k 30. 6. 2007

